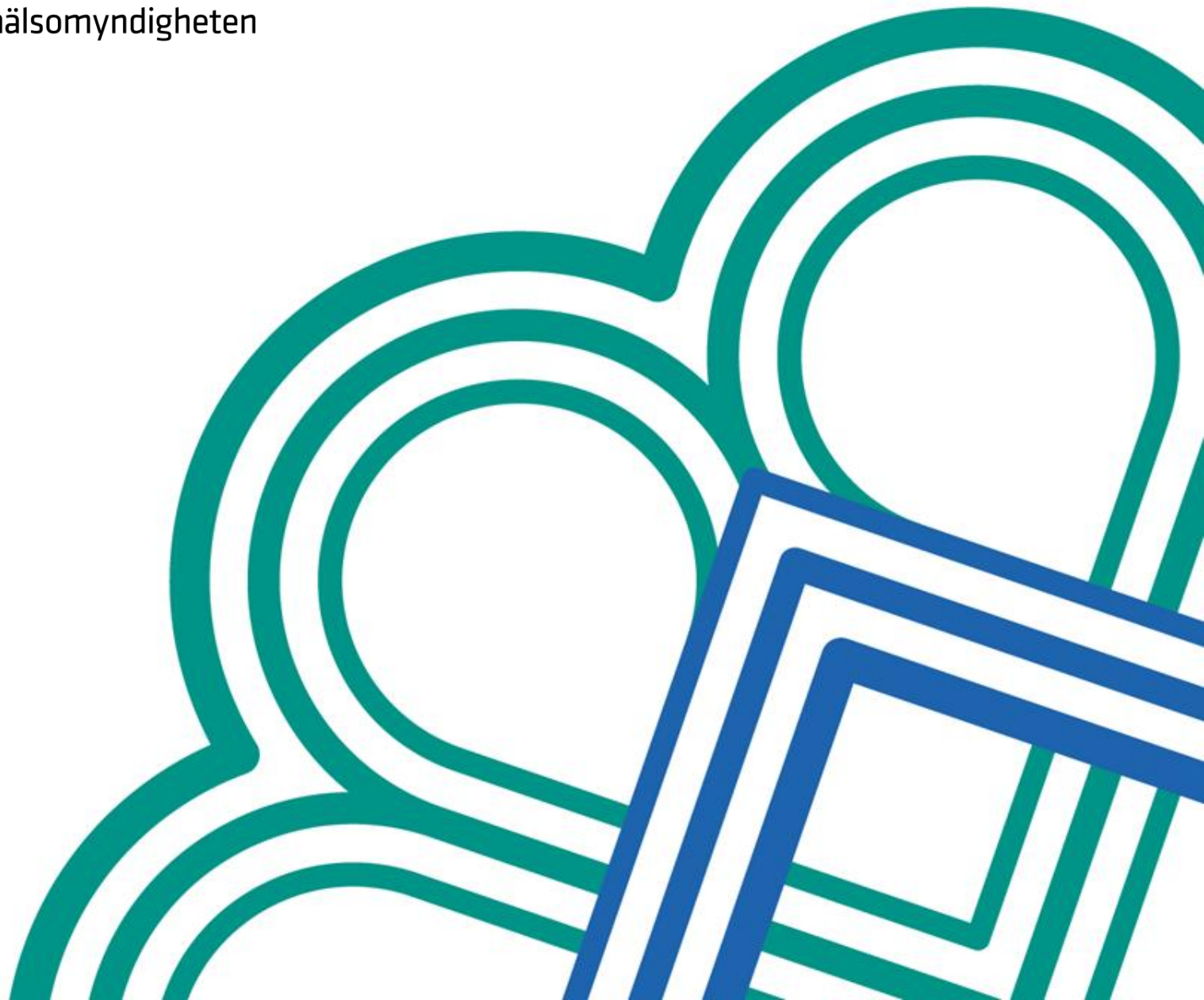

Folkhälsomyndigheten

Antibiotikastatistik- kvartalsrapport 4 2013

Rapporten inkluderar årsstatistik
för 2013.

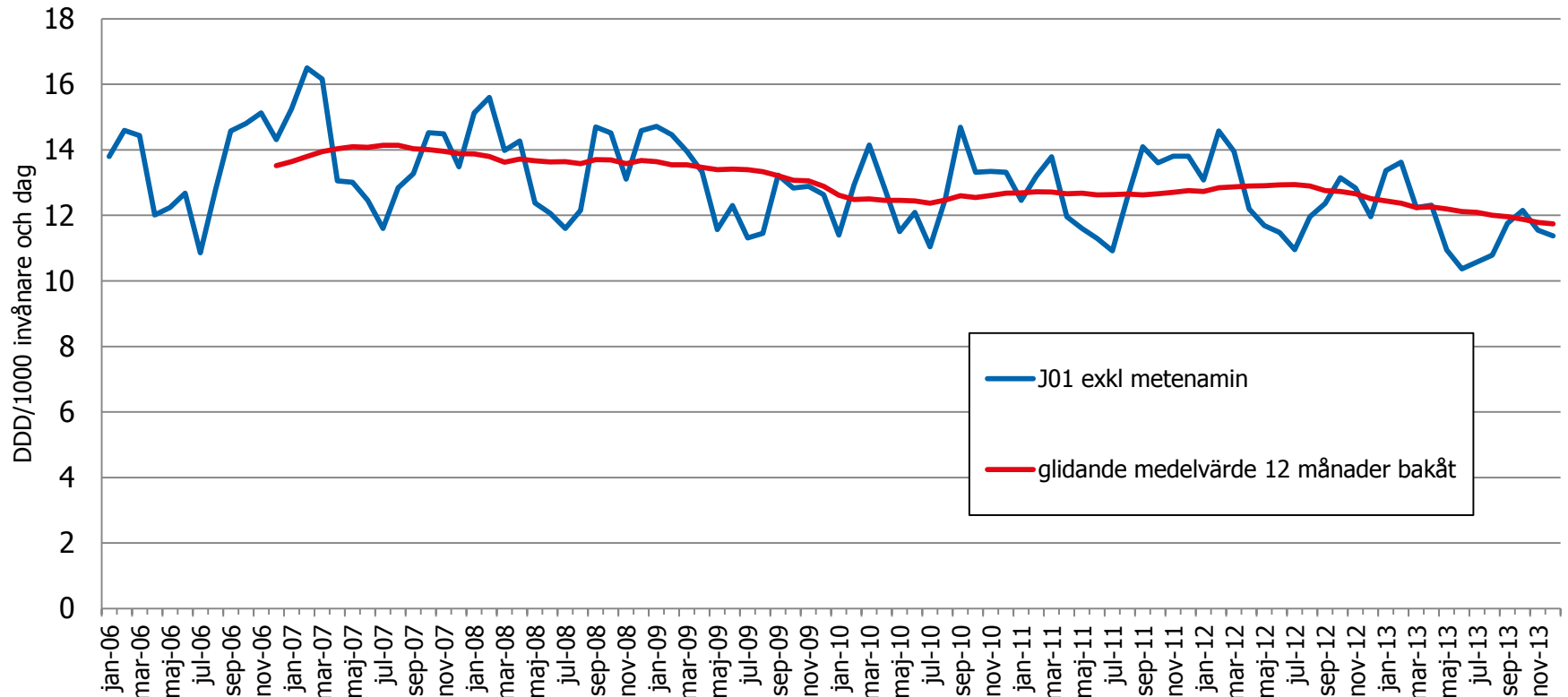
2014-01-24

Bilder 4-13 redovisar statistik för antibiotika försålt på recept

2014-01-24

Antibiotika (J01 exkl. metenamin) försålt på recept, mätt i DDD/1000 invånare och dag samt glidande medelvärde 12 månader bakåt, jan 2006- dec 2013, alla åldrar, per månad, Sverige

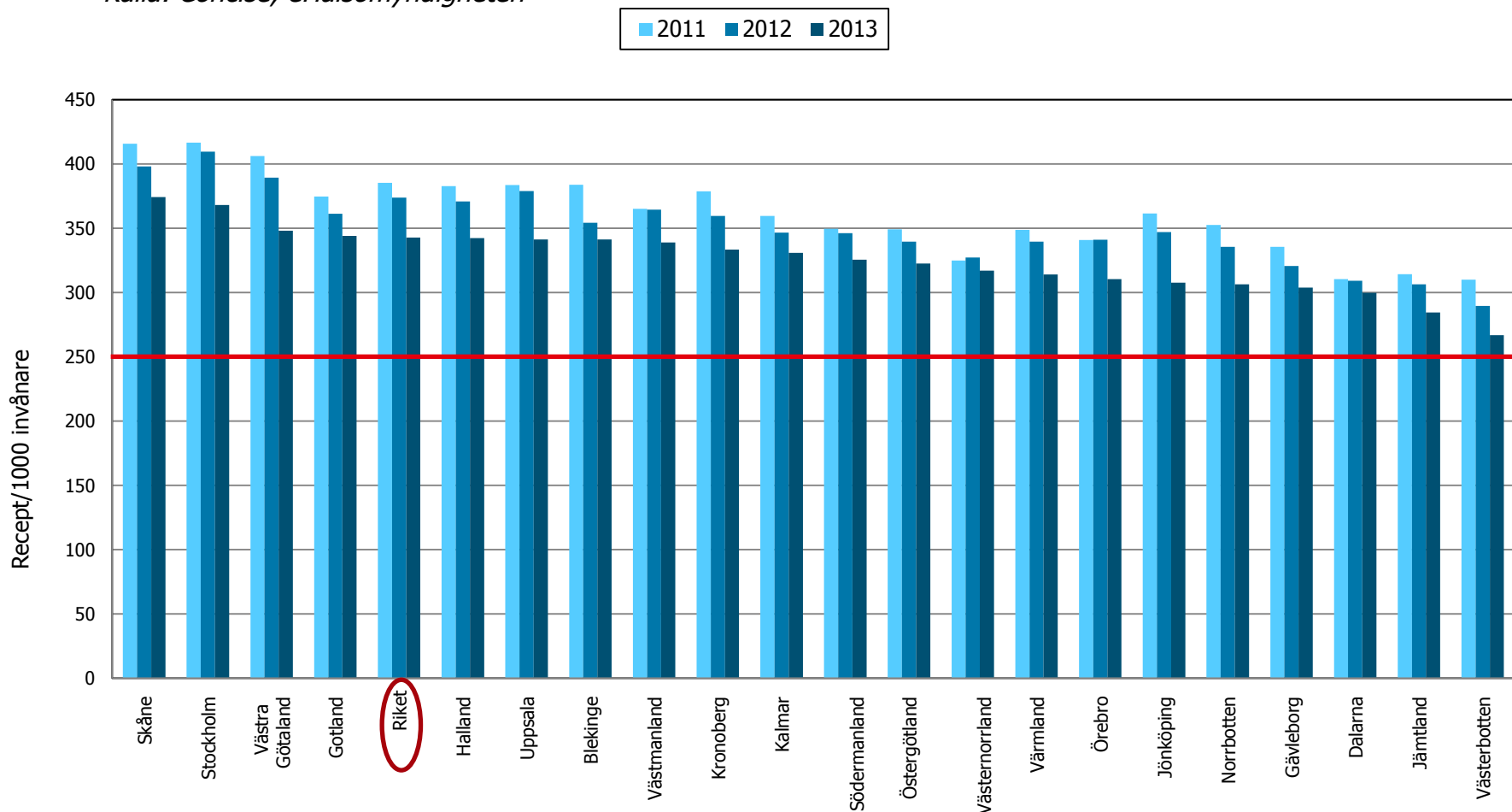
Källa: Concise, eHälsomyndigheten

Antibiotikaförbrukningen mätt i DDD/1000 invånare och dag har minskat med 6% (från 12,6 till 11,7) under fjärde kvartalet 2013 jämfört med fjärde kvartalet 2012. Under 2013 har förbrukningen minskat med 7% (från 12,5 till 11,7) jämfört med 2012.

Antibiotika (J01 exkl. metenamin) försäلت på recept, mätt i recept/1000 invånare och år, per län, alla åldrar, 2011-2013

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

Antibiotikaförbrukningen mätt i recept/1000 invånare och år har på riksnivå minskat med 8% under 2013, från 374 till 343 recept/1000 invånare, jämfört med 2012. Under det sista kvartalet 2013 minskade förbrukningen på riksnivå med 9% jämfört med sista kvartalet 2012. Under 2013 minskade förbrukningen i samtliga 21 län.

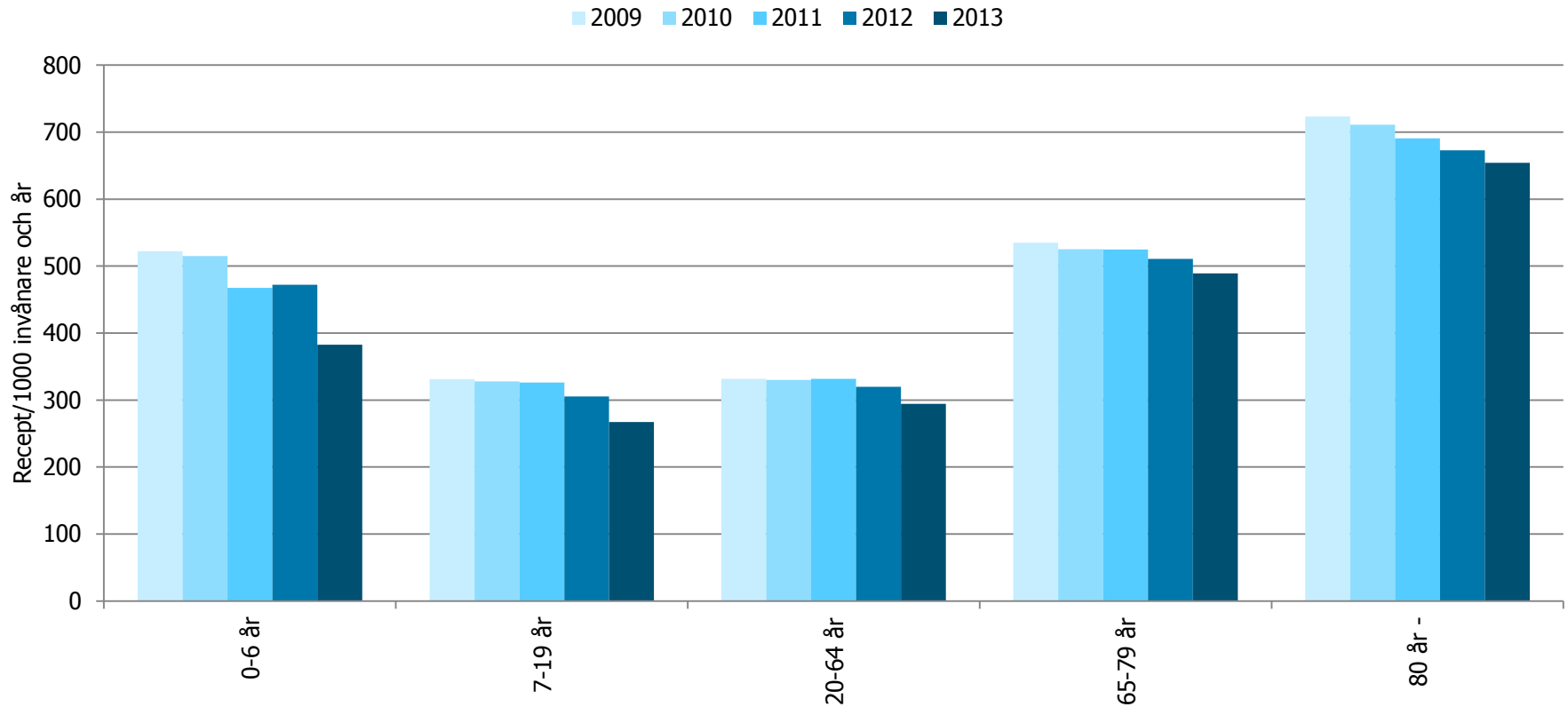
Antibiotika (J01 exkl. metenamin) försålt på recept, mätt i recept/1000 invånare och år, per län och för riket, alla åldrar

Källa: eHälsomyndigheten, Concise

	2011	2012	2013	Förändring %
Skåne	416	398	374	-6%
Stockholm	417	410	368	-10%
Västra Götaland	406	389	348	-11%
Gotland	375	361	344	-5%
Riket	385	374	343	-8%
Halland	383	371	342	-8%
Uppsala	384	379	341	-10%
Blekinge	384	354	341	-4%
Västmanland	365	365	339	-7%
Kronoberg	379	360	334	-7%
Kalmar	360	347	331	-5%
Södermanland	350	346	326	-6%
Östergötland	349	340	322	-5%
Västernorrland	325	327	317	-3%
Värmland	349	340	314	-8%
Örebro	341	341	311	-9%
Jönköping	362	347	308	-11%
Norrbottn	353	336	306	-9%
Gävleborg	336	321	304	-5%
Dalarna	310	309	300	-3%
Jämtland	314	306	285	-7%
Västerbotten	310	290	267	-8%

Antibiotikaförsäljning (J01 exkl. metenamin) försålt på recept, mätt i recept/1000 invånare och år, 2009-2013 per åldersgrupp

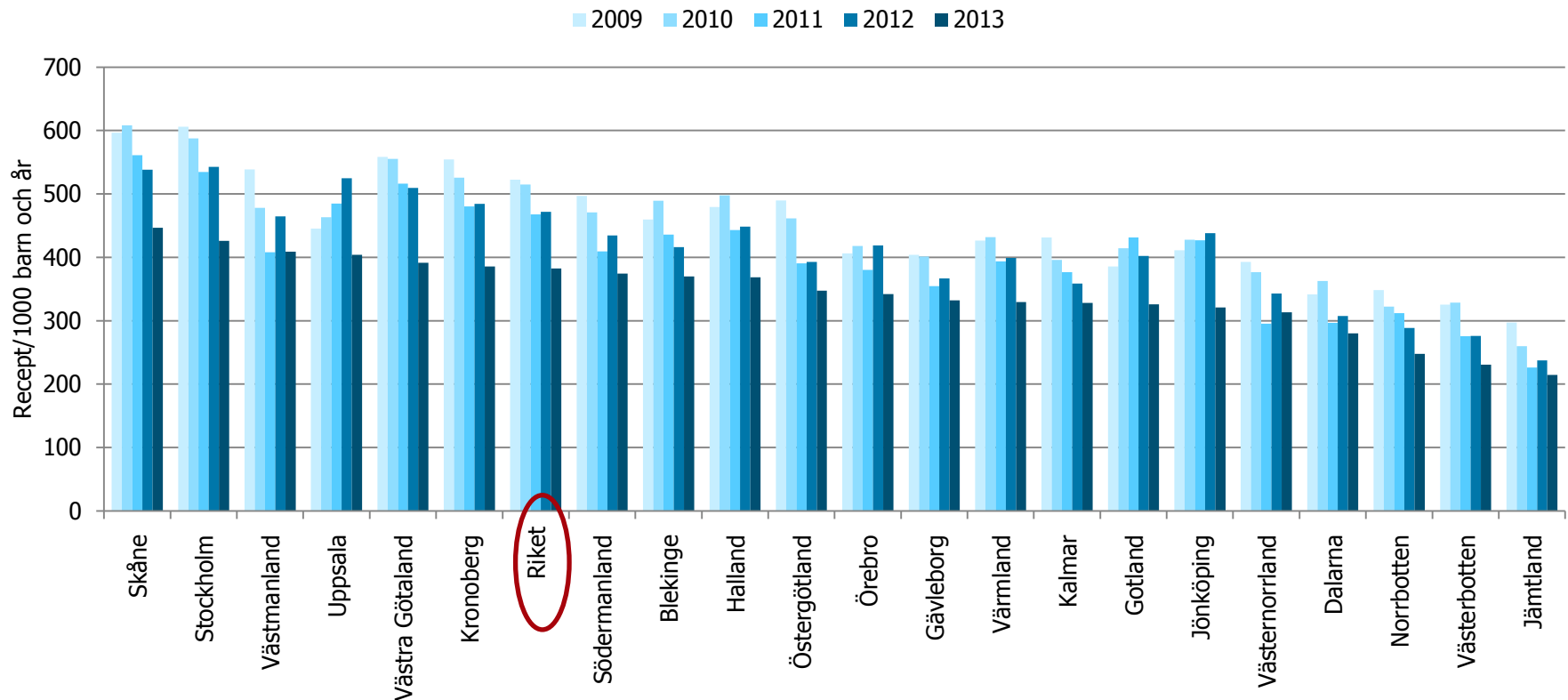
Källa: Concise, eHälsomyndigheten

Under 2013 minskade den totala antibiotikaförbrukningen i Sverige med 8% jämfört med 2012. Störst procentuell minskning ses i de yngre åldersgrupperna. I gruppen barn 0-6år minskade förbrukningen med 19% och i åldersgruppen 7-19år minskade förbrukningen med 12%. I dessa åldersgrupper står antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektioner för största delen av alla recept och det är förbrukningen av dessa antibiotika som minskat mest under 2013 jämfört med 2012.

Antibiotikaförsäljning (J01 exkl. metenmain) på recept, mätt i recept/1000 invånare och år, till barn 0-6år, 2009-2013, per län och riket

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

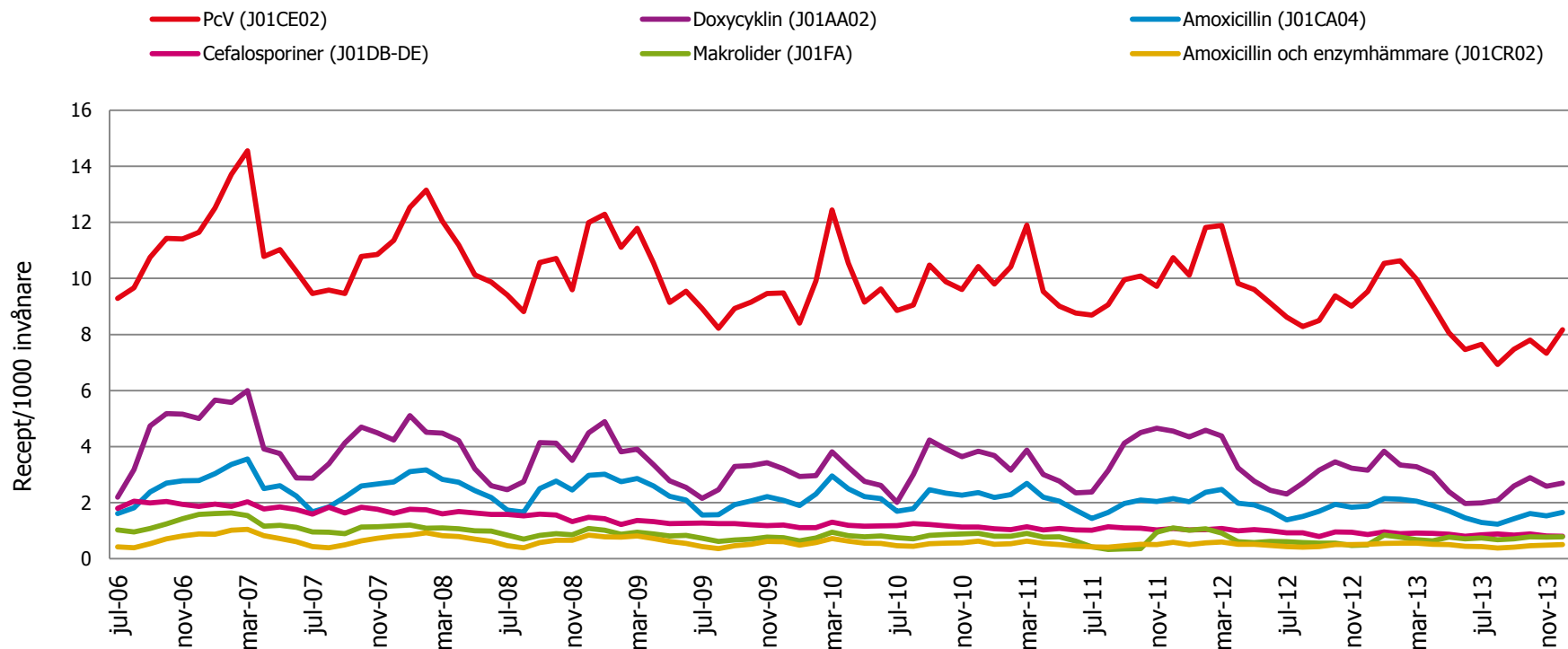

Antibiotikaförsäljningen till barn 0-6år minskade kraftigt i samtliga län under 2013 jämfört med 2012. Störst procentuell minskning ses i Jönköpings län, Uppsalas län, Västra Götalands län och i Stockholms län (27%, 23%, 23% respektive 22%). Det skiljer 232 recept/1000 barn och år mellan det län som har högst förskrivning och det län som har lägst förskrivning, från 447 till 215 recept/1000 barn och år.

På riksnivå sågs en minskning med 19% i denna jämförelse, från 472 till 382 recept/1000 barn och år.

Antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektioner försålt på recept, mätt i recept/1000 invånare och månad, alla åldrar, Sverige

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

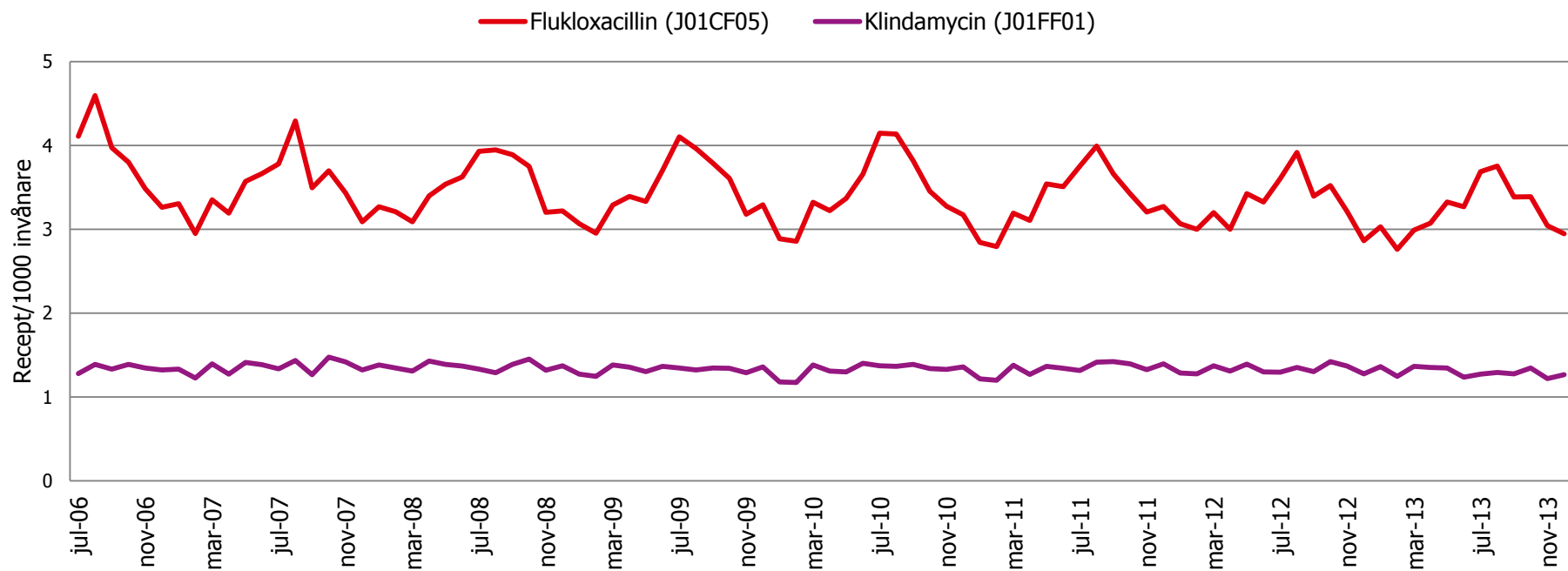
Förbrukningen av luftvägsantibiotika, mätt i recept/1000 invånare och år, har på riksnivå minskat med 15% (från 50 till 43 recept/1000 invånare) under fjärde kvartalet 2013 jämfört med fjärde kvartalet 2012. I denna jämförelse minskade förbrukningen av samtliga ovanstående substanser, men den största minskningen ses för doxycyklin (17%) och penicillin V (17%).

Under hela 2013 minskade försäljningen av luftvägsantibiotika med 14% jämfört med 2012. Även i denna jämförelse ses en minskning av samtliga antibiotika, makrolider* 26%, doxycyklin 18%, pcV 13%, amoxicillin 11%, cefalosporiner 10% och amoxicillin med klavulansyra 3%.

*minskningen av makrolider kan till viss del bero på att det varit leveransproblem för Ery-Max hösten 2012 till april 2013

Antibiotika som ofta används vid hud- och mjukdelsinfektioner försålt på recept, mätt i recept/1000 invånare och månad, alla åldrar, Sverige

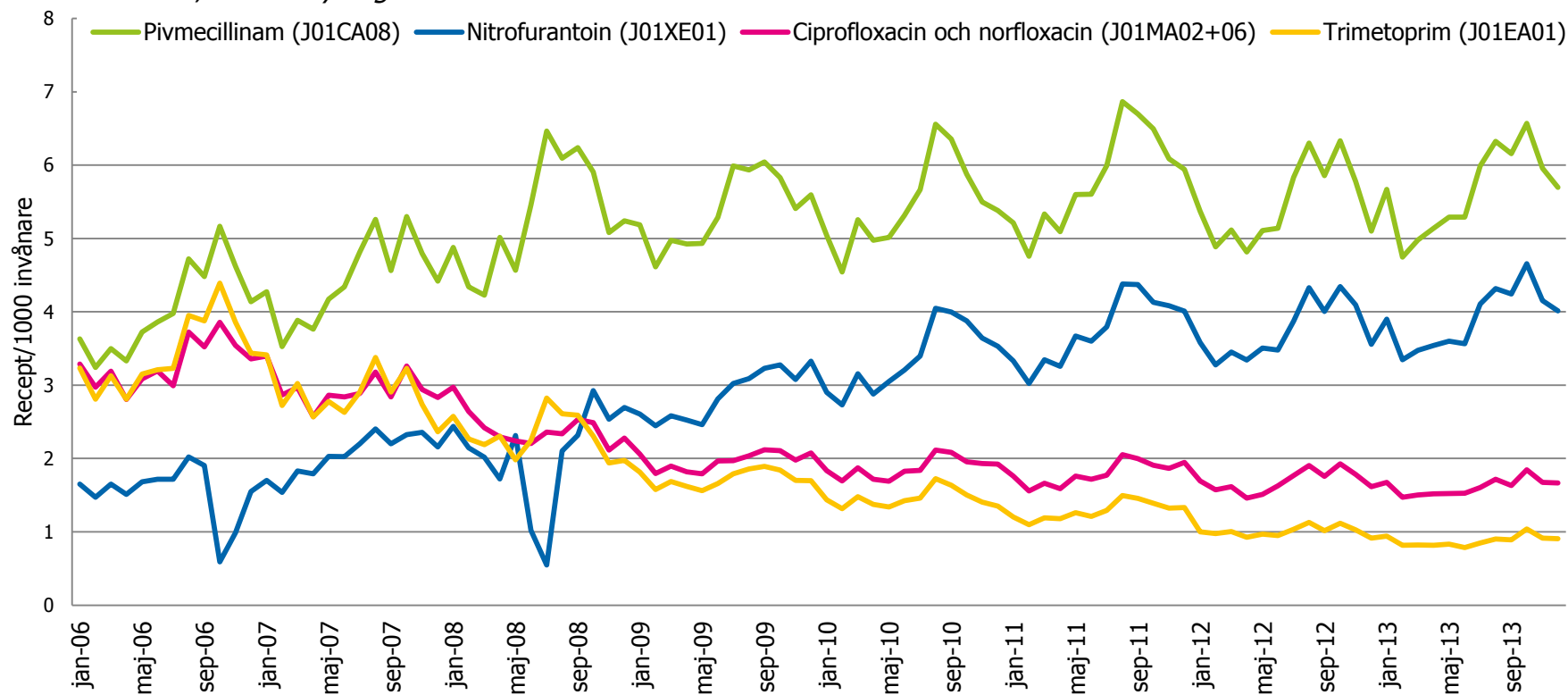
Källa: Concise, eHälsomyndigheten

Användningen av antibiotika som ofta används mot hud- och mjukdelsinfektioner har minskat med 3% under fjärde kvartalet 2013 jämfört med samma period föregående år. Under hela 2013 sågs en minskning med 2% jämfört med 2012. Förskrivningen av flukloxacillin följer säsongsvisa variationer.

Antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektion, kvinnor 18-79 år, försålt på recept, mätt i recept/1000 invånare och månad, Sverige

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

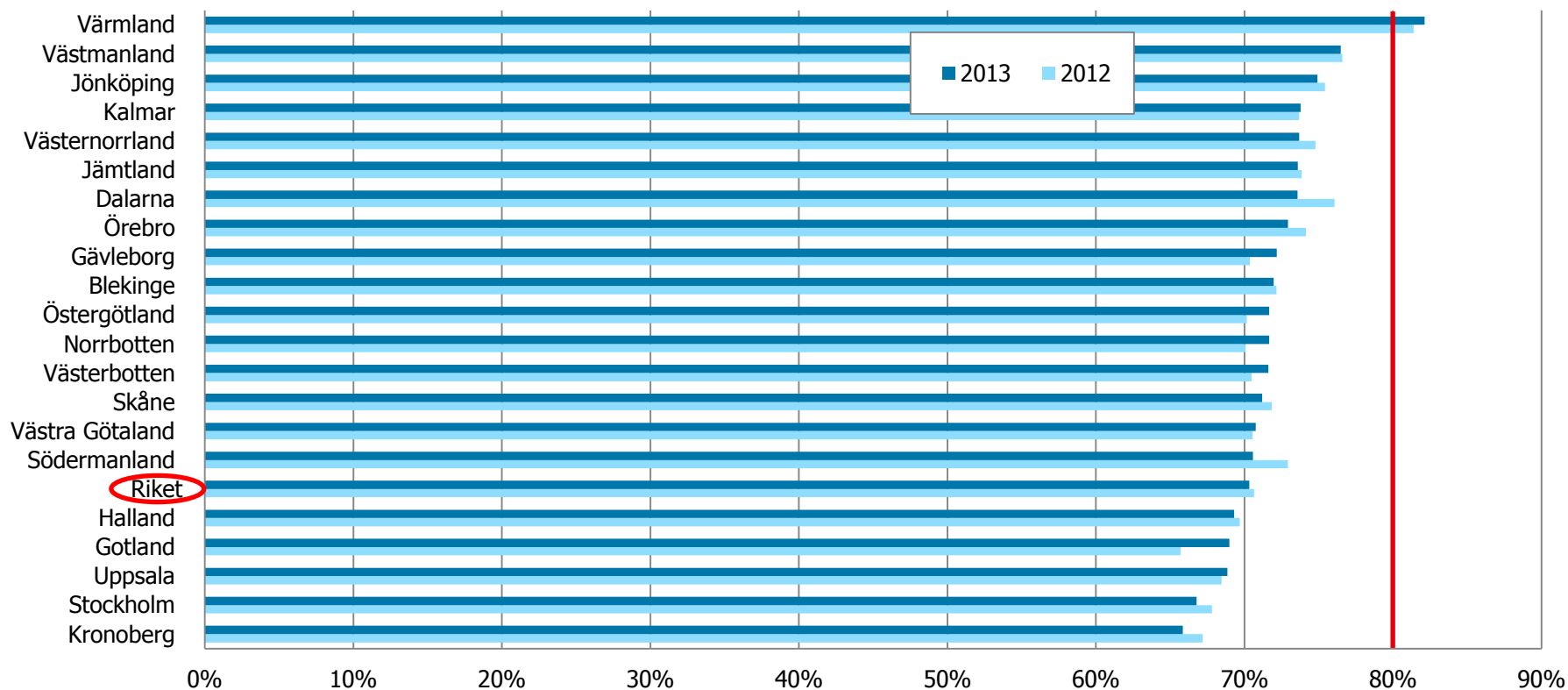

Förbrukningen hos kvinnor av antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektioner, mätt i recept/1000 invånare, har minskat något (1%) under fjärde kvartalet 2013 jämfört med fjärde kvartalet 2012. I denna jämförelse fortsatte förbrukningen av de två rekommenderade förstahandspreparaten att öka (pivmecillinam med 1% och nitrofurantoin med 2%) medan förbrukningen av fluorokinoloner och trimetoprim fortsatte att minska, 7% respektive 15%.

Under 2013 låg den sammanlagda försäljningen av urinvägsantibiotika till kvinnor 18-79år på samma nivå (150 recept/1000 invånare och år) som 2012.

Andel PcV av antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektioner, barn 0-6 år, riket och per län, försålt på recept

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

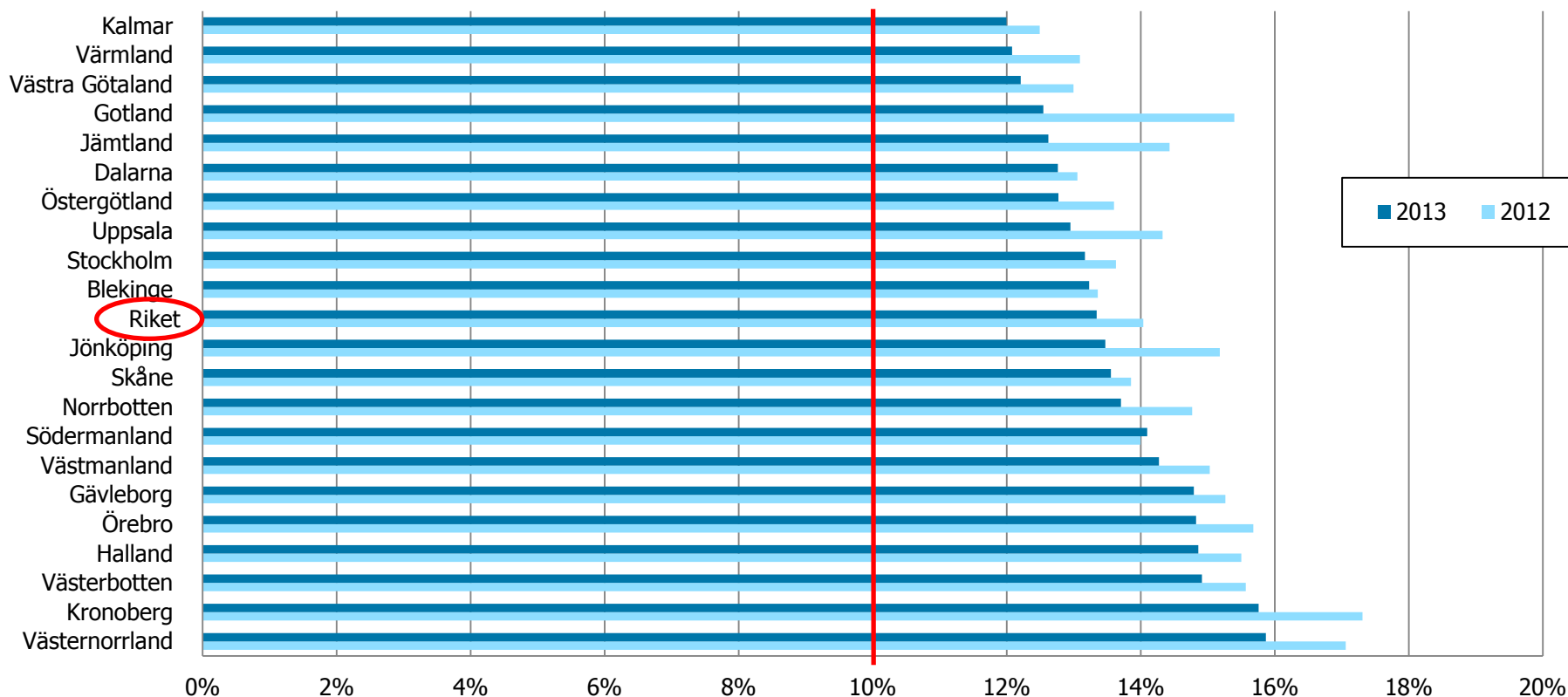
En av Stramas kvalitetsindikatorer för antibiotikaförskrivning i öppenvård: Andelen PcV-recept (J01CE02) av alla uthämtade recept på amoxicillin (J01CA04), amoxicillin m. klavulansyra (J01CR02), PcV (J01CE02), cefalosporiner (J01DB-DE) och makrolider (J01FA), till barn 0-6 år. Den röda linjen indikerar Stramas mål på minst 80%.

Andelen PcV har under 2013 ökat eller ligger kvar på samma nivå i 13 av 21 län, jämfört med 2012. Under 2013 låg andelen pcV på riksnivå kvar på samma nivå som 2012. Förbrukningen av samtliga så kallade luftvägsantibiotika minskade till barn 0-6 år i denna jämförelse. Störst procentuell minskning ses för makrolider * (33%) och penicillin V (21%).

*minskningen av makrolider kan till viss del bero på att det varit leveransproblem för Ery-Max hösten 2012 till april 2013

Andel ciprofloxacin och norfloxacin av antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektion, kvinnor 18-79 år, per län och för riket, försålt på recept

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

En av Stramas kvalitetsindikatorer i öppenvård: Andel kinolonrecept (J01MA 02+06) av alla uthämtade recept på pivmecillinam (J01CA08), trimetoprim (J01EA01), nitrofurantoin (J01XE01), ciprofloxacin (J01MA02) och norfloxacin (J01MA06), till kvinnor 18-79 år. Den röda linjen indikerar Stramas mål på max 10%.

Under 2013 minskade andelen kinoloner till kvinnor 18-79 år i samtliga län utom ett jämfört med 2012. På riksnivå låg andelen kinoloner på 13% under 2013, vilket är något lägre jämfört med 2012.

Bild 15-20 redovisar statistik för antibiotika försålt på slutenvårdsrekvisition

Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus, t.ex. äldreboenden. Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrekvisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrekvisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.

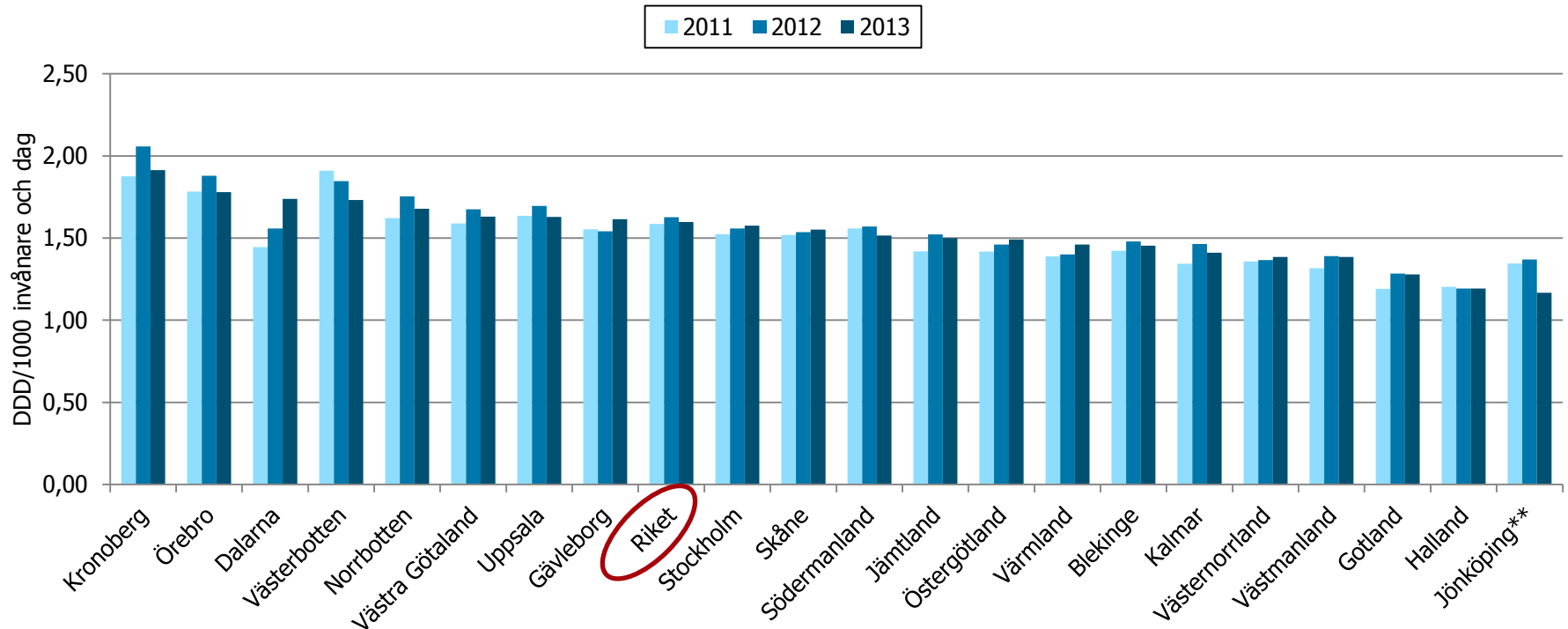
Figur 16: Avvikelserna som ses i försäljningsstatistiken för sista kvartalet 2013 orsakas enligt eHälsomyndigheten av förskjutning i rapporteringen av läkemedelsförsäljning från vissa apoteksaktörer till Apotekens Service AB. Den ökade försäljningen i december kan också till viss del i några landsting hänföras bukring av läkemedel inför den långa julhelgen.

Figur 15 och 16; DDD enligt WHO är för PcG 3,6 g. I Sverige används normalt dygnsdoseringar högre än 3,6 g. Vid analys av resultat från tidigare punktprevalensmätningar, PPS, på svenska sjukhus (samtliga studier, N=754) fås en genomsnittlig ordinerad dygnsdos på 6,9 g för patienter inom vuxenspecialiteter. Dygnsdosering varierar dock inom landet vilket bör beaktas.

2014-01-24

Antibiotika (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition* i Sverige och per län, DDD/1000 invånare och dag

Källa: Concis, eHälsomyndigheten

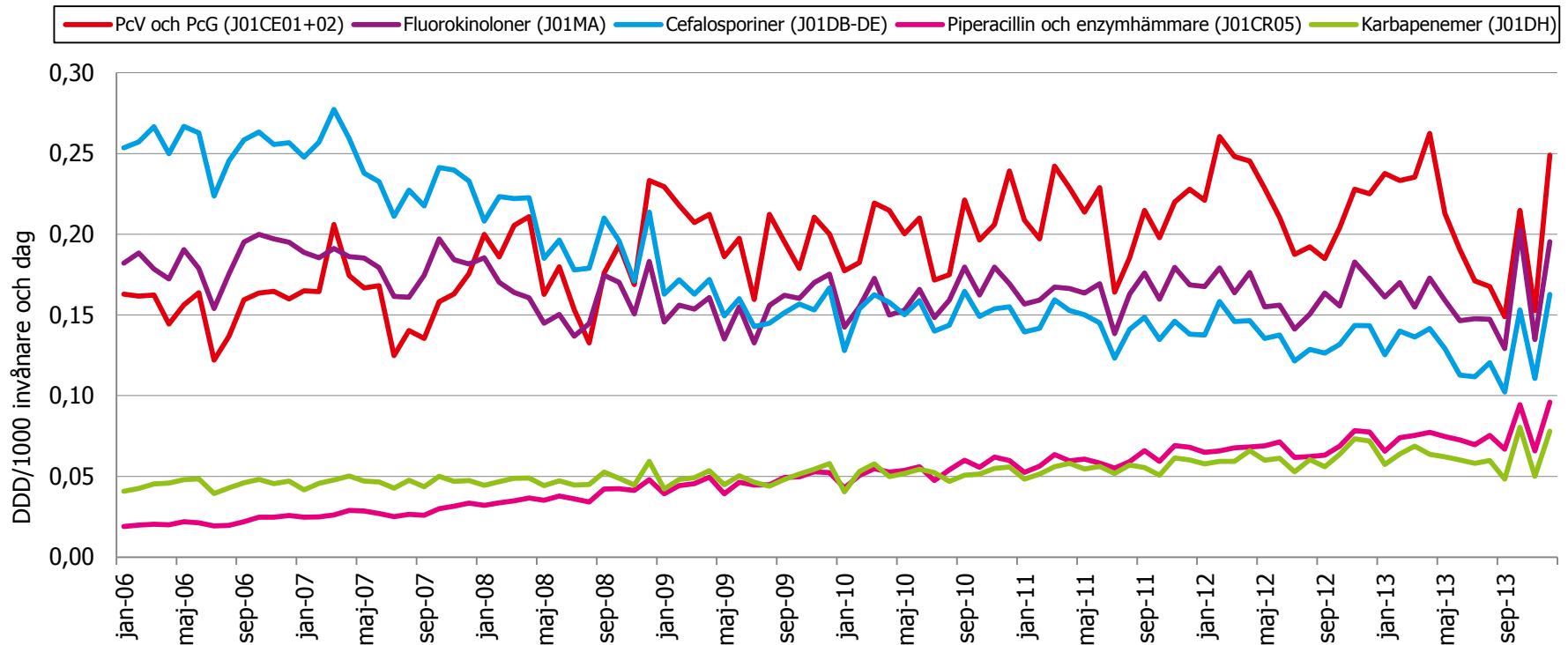

Antibiotikaförsäljningen på slutenvårdsrekvisition, mätt i DDD/1000 invånare och dag, har på riksnivå närmast kvar på samma nivå under 2013 jämfört med 2012 (1,63 respektive 1,60 DDD/1000 invånare och dag). I denna jämförelse minskade förbrukningen något i 14 av 21 län.

*Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden. **Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrekvisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrekvisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.

Antibiotikaförsäljning (preparatgrupper) per månad i slutenvård*, mätt i DDD/1000 invånare och dag

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

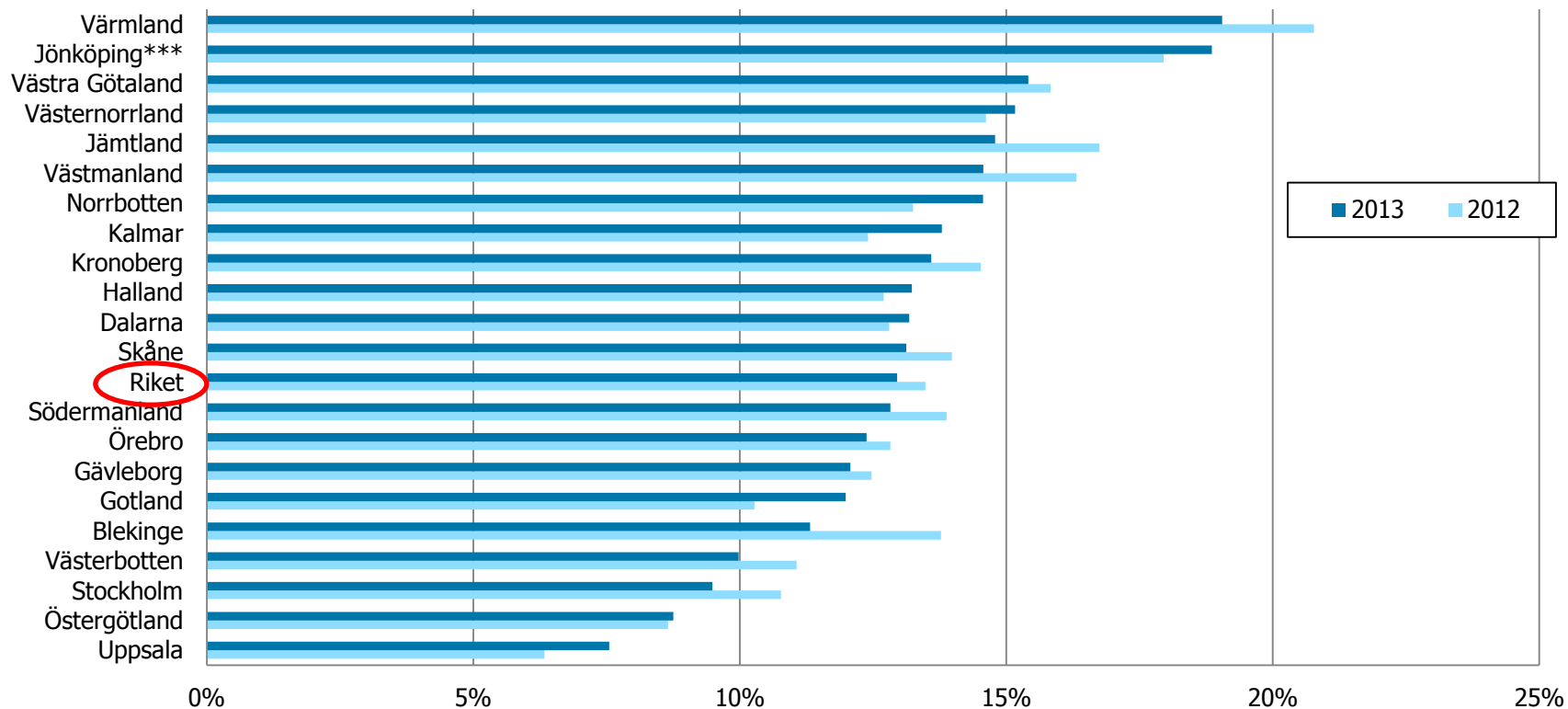
Smalspektrumpenicilliner (PcV och PcG) är de antibiotika som förbrukas mest i slutenvården sen början på 2009. Under 2013 minskade förbrukningen av PcV och PcG, fluorokinoloner, cefalosporiner med 6%, 2% och 5% jämfört med 2012. Förbrukningen av piperacillin+tazobaktam och karbapenemer fortsatte däremot att öka med 11% respektive 2% i denna jämförelse.

*Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrequisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrequisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden. Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrequisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrequisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.

Avvikelserna som ses i försäljningsstatistiken för sista kvartalet 2013 orsakas enligt eHälsomyndigheten av förskjutning i rapporteringen av läkemedelförsäljning från vissa apoteksaktörer till Apotekens Service AB. Den ökade försäljningen i december kan också till viss del i några landsting hänföras bukring av läkemedel inför den långa julhelgen.

Andel PcV och PcG av J01 exkl. metenamin mätt i DDD/ 1000 invånare och dag*, slutenvård**, riket och per län, per år

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

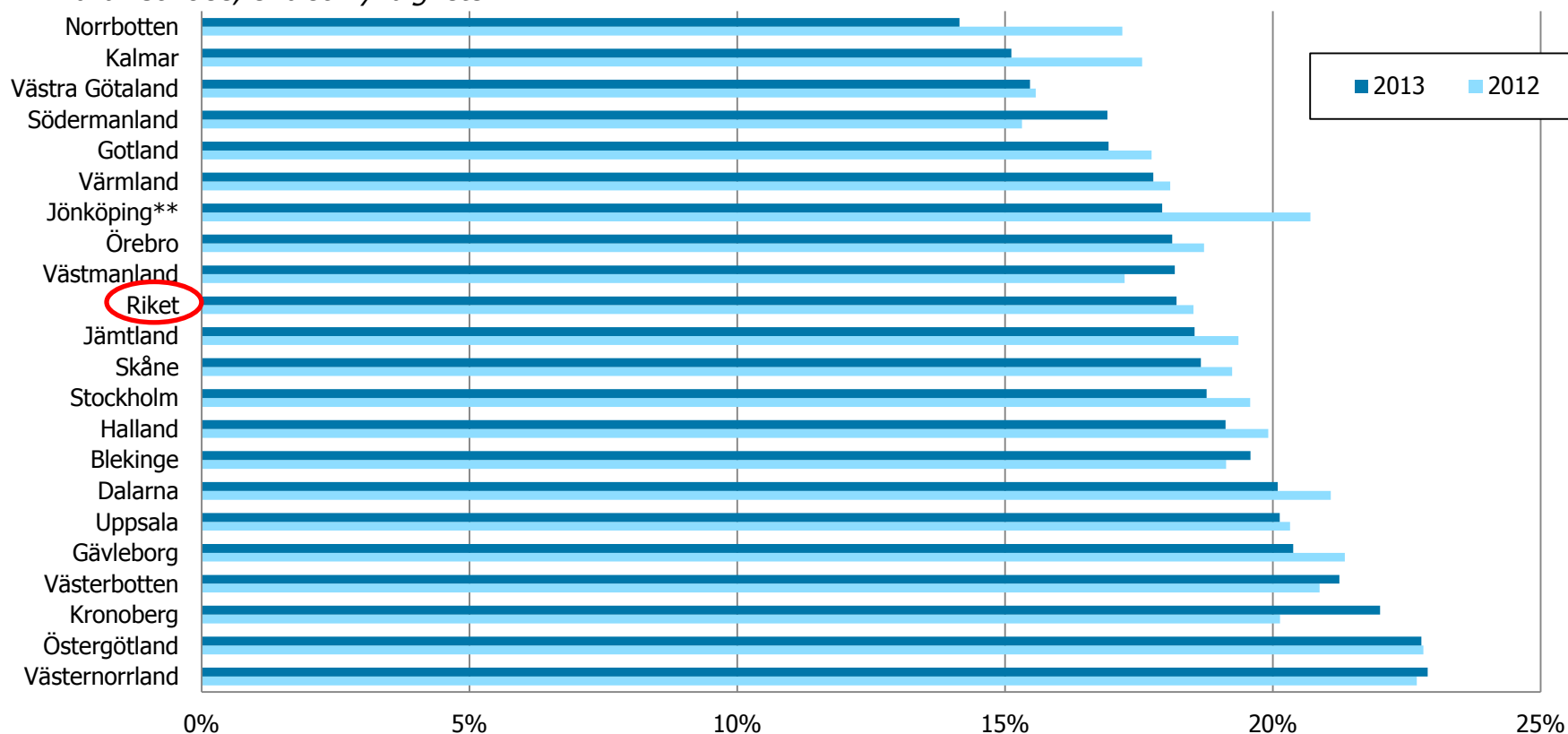
Andelen penicilliner med smalt spektrum (J01CE01 och 02) av den totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition låg på riksnivå oförändrat på cirka 13% under 2013 jämfört med 2012. I denna jämförelse ökade andelen något eller låg kvar på samma nivå i 9 län och minskade i 12 av 21 län jämfört. Det skiljer 11 procentenheter mellan det län som har högst respektive lägst andel.

*DDD enligt WHO är för PcG 3,6 g. Dygnsdosering varierar dock inom landet vilket bör beaktas.

Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden. *Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrekvisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrekvisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.

Andel cefalosporiner och fluorokinoloner av J01 exkl. metenamin mätt i DDD/1000 invånare och dag i slutenvård*, riket och per län, per år

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

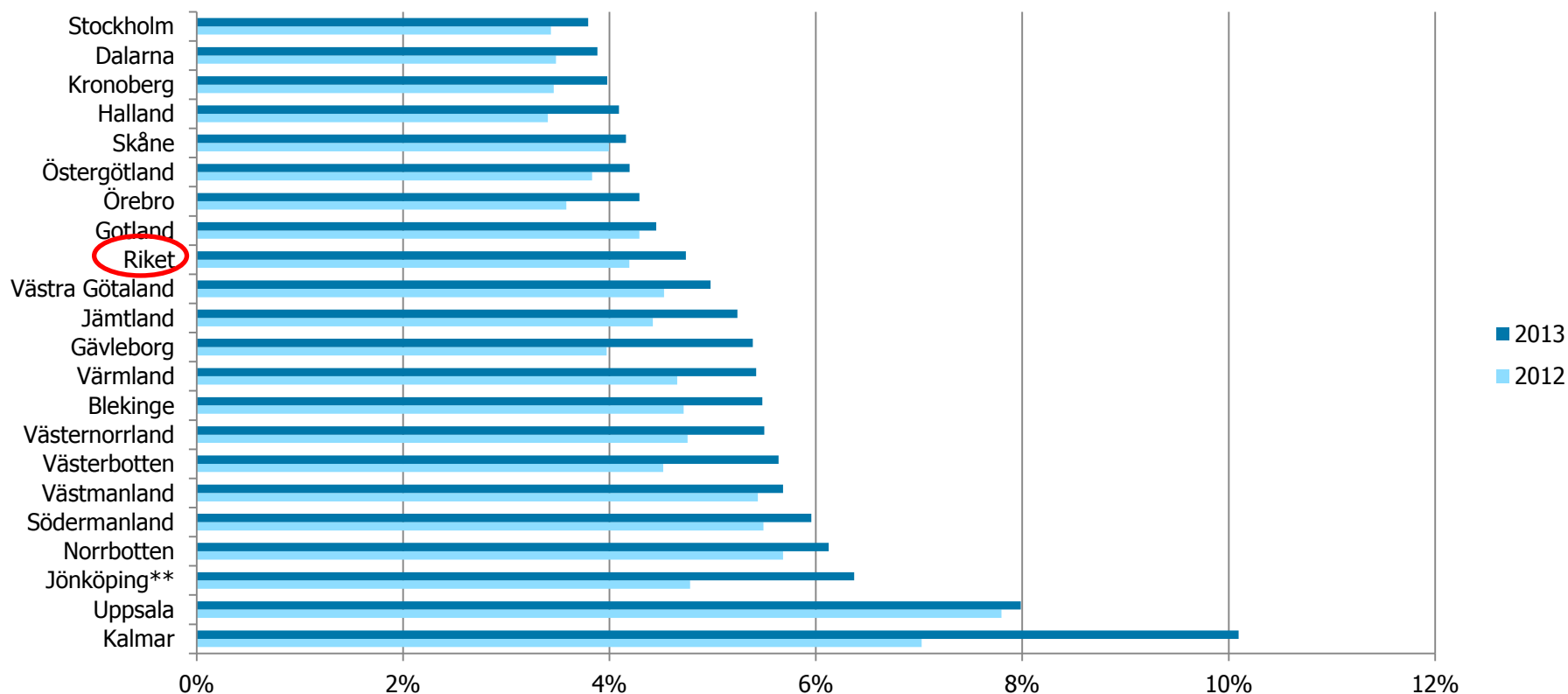

Andelen cefalosporiner (J01DB-DE) och fluorokinoloner (J01MA) av den totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition var på riksnivå närmast oförändrad under 2013 jämfört med 2012. Under denna period minskade andelen något eller låg kvar på samma nivå i 15 län och ökade i 6 av 21 län jämfört med 2012. Det skiljer 9 procentenheter mellan det län som har högst respektive lägst andel.

*Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden. **Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrekvisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrekvisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.

Andel piperacillin-tazobaktam (J01CR05) av totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) i slutenvård* per län och riket 2012-2013, mätt i DDD/1000 invånare och dag

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

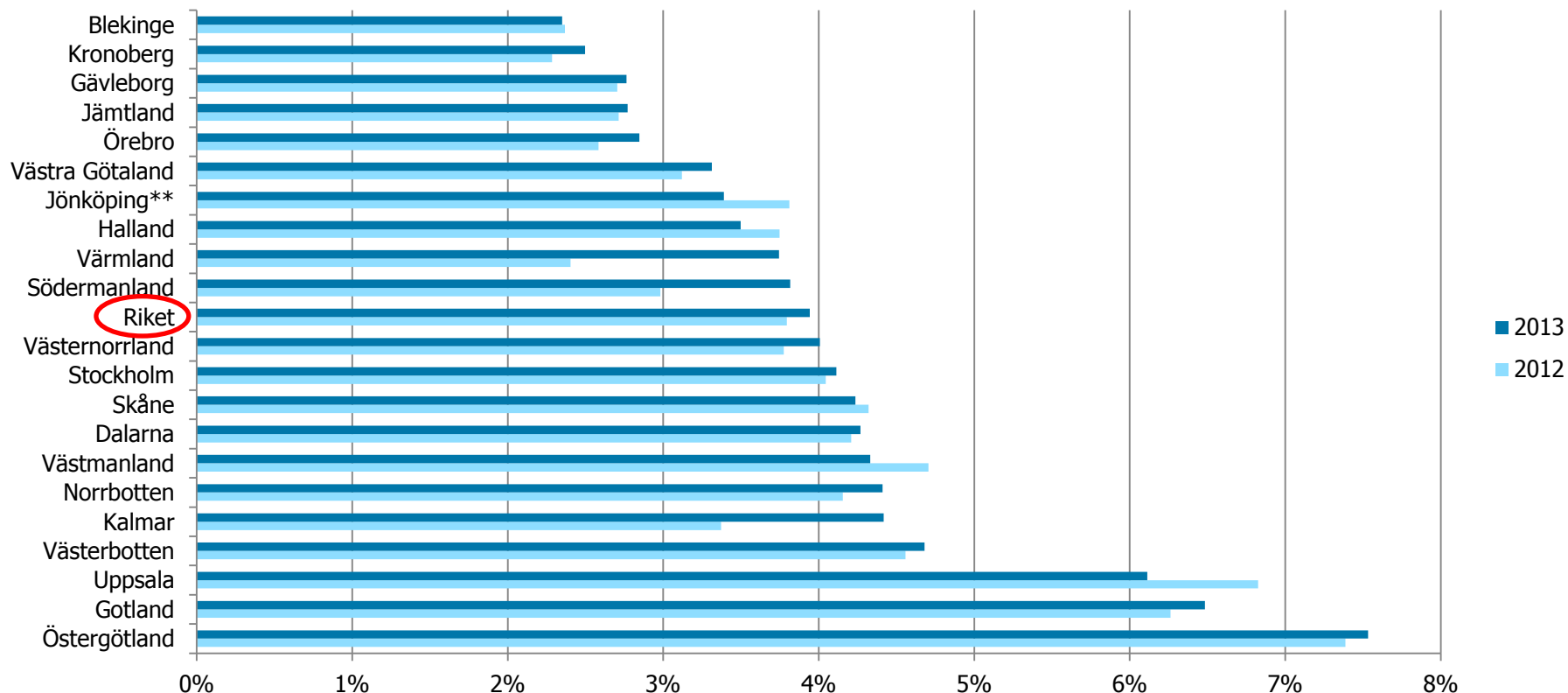

Andelen piperacillin-tazobaktam (J01CR05) av den totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition var på riksnivå 5% 2013. I denna jämförelse ökade andelen något i samtliga 21 län jämfört med 2012. Det skiljer 6 procentenheter mellan det län som har högst och lägst andel.

*Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden. **Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrekvisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrekvisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.

Andel karbapenemer (J01DH) av totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) i slutenvård* per län och riket 2012-2013, mätt i DDD/1000 invånare och dag

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

Andelen karbapenem (J01DH) av den totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition var på riksnivå 4% 2013. I denna jämförelse ökade andelen något i 15 av 21 län och minskade något i 6 län. Det skiljer 6 procentenheter mellan det län som har högst och lägst andel.

*Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden. **Jönköpings län rapporterar sedan oktober 2013 inte in läkemedelsförsäljning på slutenvårdsrekvisition till eHälsomyndigheten. Jönköpings antibiotikaförbrukning på slutenvårdsrekvisition i november och december 2013 inkluderas därmed ej i denna statistik.